

Alle proeven in dit verslag zijn uitgevoerd in overeenstemming met het ISO 9001 gecertificeerd Kwaliteitsmanagement systeem van het WTCB

Proefstation	B-1342 Limelette, avenue P. Holoffe 21	Tel.: +32 (0)2 655 77 11
Kantoren	B-1932 Sint-Stevens-Woluwe, Lozenberg 7	Tel.: +32 (0)2 716 42 11
Maatschappelijke zetel	B-1000 Brussel, Lombardstraat 42	Tel.: +32 (0)2 502 66 90
BTW	BE 0407 695 057	

PROEFVERSLAG

Laboratorium Prestatiemetingen Technische Installaties	O/Referenties	2013-2047 PMTI059/1/NL Blz. 1/6
--	----------------------	---------------------------------------

Aanvrager	CSTC - WTCB Yves Vanhellemont Avenue Pierre Holoffe 21 B-1342 Limelette		
Datum van de aanvraag	03-10-2018	Identificatie van de monsters	
		Ontvangstdatum van de monsters	
Datum opstelling van het verslag	26-10-2018		
Uitgevoerde proeven	Bepaling van de luchtdoorlatendheid van een gebouw		
Referenties	NBN EN ISO 9972:2015 Thermische eigenschappen van gebouwen - Bepaling van de luchtdoorlatendheid van gebouwen - Overdrukmethode met ventilator (ISO 9972:2015)		

*Dit proefverslag bevat 6 bladzijden en mag slechts in zijn geheel verveelvoudigd worden.
 Elk blad is afgestempeld met de laboratoriumstempel (in het rood) en geparafeerd door het laboratoriumhoofd.
 De resultaten en waarnemingen zijn slechts geldig voor de beproefde monsters.*

- Geen monster*
- Monster(s) onderworpen aan destructieve proef*
- Monster(s) 30 kalenderdagen na het opsturen van het verslag uit onze laboratoria verwijderd, behalve bij andersluidende schriftelijke aanvraag*

De verantwoordelijke van de proeven
 Christophe Delmez

Het laboratoriumhoofd
 Christophe Delmotte, Ir.

Inleiding

Dit rapport stelt de resultaten voor van de bepaling van de luchtdoorlatendheid van een gebouw.

Meetmethode

De bepaling van de luchtdoorlatendheid werd uitgevoerd conform aan de norm NBN EN ISO 9972 «Thermische eigenschappen van gebouwen - Bepaling van de luchtdoorlatendheid van gebouwen - Overdrukmethode met ventilator (ISO 9972:2015)».

De bepaling werd uitgevoerd door middel van een luchtverplaatsingapparatuur geplaatst in één van de openingen van het gebouw.

Bij verschillende draaisnelheden van de ventilator en dus verschillende debieten doorheen de ventilator wordt het drukverschil van binnen en buiten gemeten. Aan het einde van de meting verkrijgt men een reeks koppels van druk en debiet. Door middel van een lineaire regressie is het verband bepaald tussen druk en debiet dat voor het gebouw van toepassing is.

Deze relatie is volgens: $q_{\text{Apr}} = C_L \cdot (\Delta p)^n$ (m³/h)

Hierbij is:

q_{Apr} : Het lekdebiet in m³/h

Δp : Het drukverschil in Pa

C_L : De stromingscoëfficiënt in m³/h.Paⁿ (dit is het debiet bij een drukverschil van 1 Pa)

n : De stromingsexponent (dimensieloos), deze heeft een waarde gelegen tussen 0.5 (turbulente stroming: grote openingen) en 1 (laminaire stroming: zeer fijne spleten)

De gegevensverwerking omvat een lineaire regressie volgens de gebruikelijke kleinste-kwadraten-methode. De gecombineerde standaardonzekerheid wordt berekend op basis van de 'Gids voor de uitdrukking van meetonzekerheden' (JCGM 100: 2008) en is gebaseerd op de spreiding van de waarden rond de regressielijn. De meetonzekerheid wordt geschat op 2,4% voor het gemiddeld lekdebiet bij 50 Pa.

Om verschillende gebouwen gemakkelijker met elkaar te kunnen vergelijken wordt hieruit de n_{50} -waarde berekend. Dit is het infiltratievoud bij een drukverschil van 50 Pa. Deze waarde duidt aan hoeveel keer per uur het luchtvolume van een gebouw vervangen wordt bij een drukverschil van 50 Pa. Ze wordt berekend door de q_{50} -waarde (= het lekdebiet bij 50 Pa) te delen door het binnenvolume (V) van het gebouw: $n_{50} = q_{50} / V$

Om een idee te hebben van de grootteorde van het lek, berekent men de effectieve lekoppervlakte ELA_{10} (Oppervlakte van een opening die hetzelfde luchtdebiet bij hetzelfde drukverschil zou veroorzaken als alle lekken van het gebouw samen). De ELA_{10} waarde wordt berekend bij 10 Pa.

Voorbeeld van
luchtverplaatsingapparatuur
(Minneapolis Blower Door)

Lokalisatie van het gebouw

Sapstraat, 25, links
 3746 Bilzen
 Vlaams Gewest

Datum van de proef 11/10/2018

Gemeten zone

Geheel van het huis uitgezonderd de zolder

Hoofdbestemming

Individuele woning

Binnenvolume V_{int}

193 m³

Bouwjaar

< 1950

Bestaand gebouw

Verwarmingssysteem

Centrale (water)

Uit

Ventilatiesysteem

Mechanische afvoerventilatie

Uit

Airconditioningsysteem

Geen

Meetmethode 1 volgens NBN EN ISO 9972:2015

Plaats van de luchtverplaatsingapparatuur

In de deur naar de gemeenschappelijke hal op het gelijkvloers
 (Deur zonder randdichtingsvoeg)

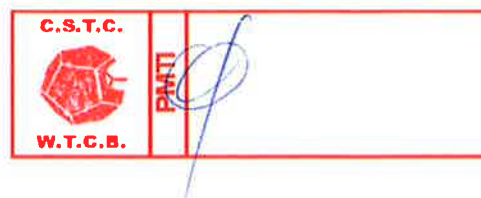
Meetapparaten

Merk en type	Serienummer	Ijking	Instelling
Testo 720	2982905	29/11/2017	Testo
Testo 720	2982905	29/11/2017	Testo
TEC DG700	60548	21/06/2018	CSTC-WTCB

TEC BlowerDoor 4.1   2913   28/10/2010   The Energy Conservatory

Gegevensverwerkingssoftware

BBRI - EN ISO 9972 v.1.04

ONDERDRUK				OVERDRUK			
Temperatuur- en windomstandigheden				Temperatuur- en windomstandigheden			
	<i>Vóór</i>	<i>Na</i>			<i>Vóór</i>	<i>Na</i>	
Windkracht	2	2	Beaufort	Windkracht			Beaufort
Binnentemperatuur	20.8	21	°C	Binnentemperatuur			°C
Buitentemperatuur	19.2	18.3	°C	Buitentemperatuur			°C
Drukverschil bij debiet nul				Drukverschil bij debiet nul			
	<i>Vóór</i>	<i>Na</i>			<i>Vóór</i>	<i>Na</i>	
$\Delta p_{0,+}$			Pa	$\Delta p_{0,+}$			Pa
$\Delta p_{0,-}$	-1.9	-1.5	Pa	$\Delta p_{0,-}$			Pa
Δp_0	-1.9	-1.5	Pa	Δp_0			Pa
Opeenvolging van de drukverschillen				Opeenvolging van de drukverschillen			
	Drukverschil		Luchtdebiet		Drukverschil		Luchtdebiet
	Pa		m ³ /h		Pa		m ³ /h
	8.8		437				
	18.4		756				
	28.2		984				
	38.3		1184				
	47.8		1356				
	58.3		1531				
	68.2		1690				
	78.2		1839				
	88.3		1963				
	98.2		2104				
Berekening van het lekdebiet				Berekening van het lekdebiet			
			<i>Betrouwbaarheid 95%</i>				<i>Betrouwbaarheid 95%</i>
C_{env}	113.5	m ³ /h.Pa ⁿ	103.7	123.2	C_{env}	m ³ /h.Pa ⁿ	
n	0.64	-	0.617	0.662	n	-	
C_L	113.6	m ³ /h.Pa ⁿ	103.8	123.4	C_L	m ³ /h.Pa ⁿ	
q_{50}	1389	m ³ /h	1365	1412	q_{50}	m ³ /h	

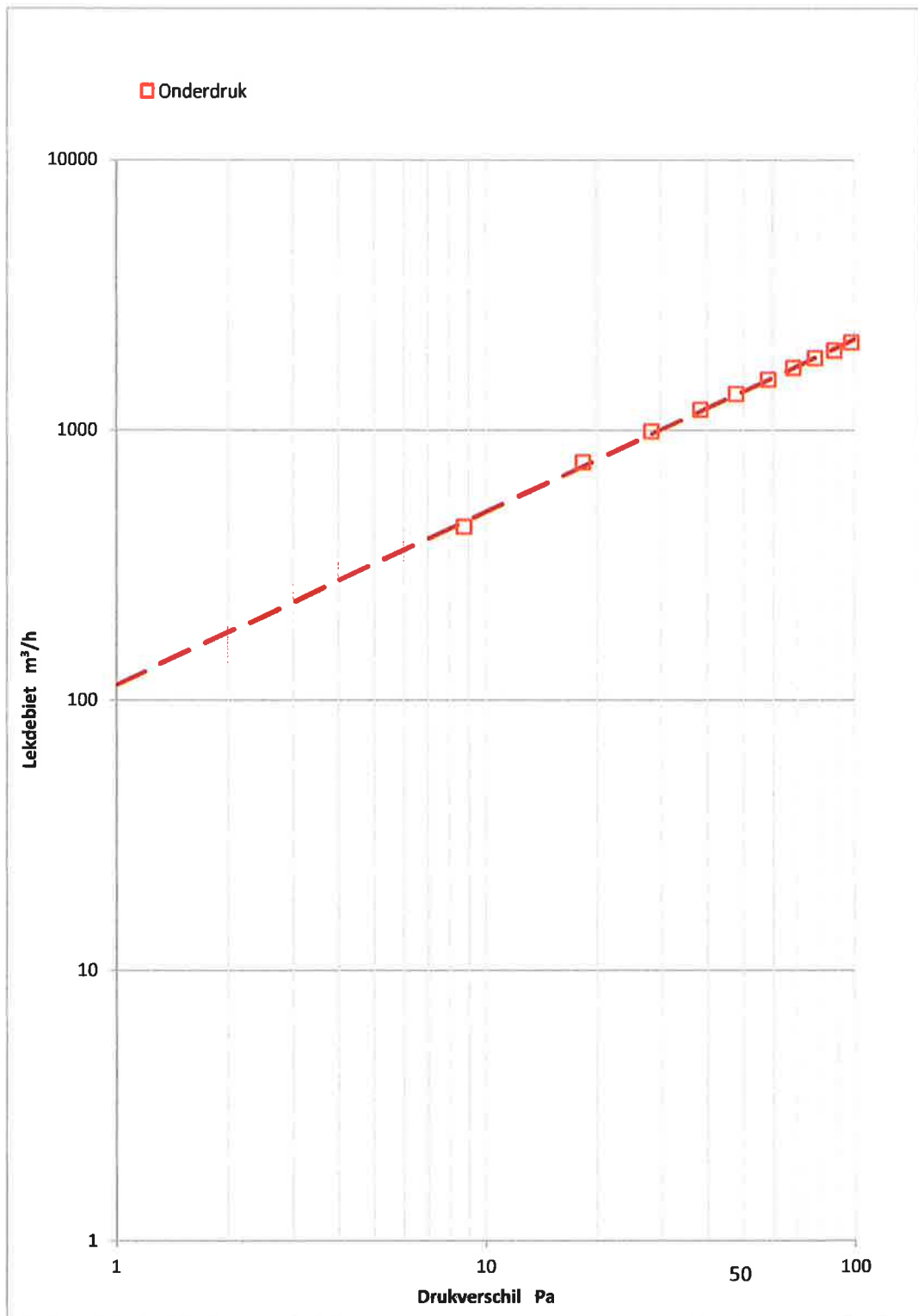
Afgeleide grootheden

Gemiddeld lekdebiet bij 50 Pa	q_{50}	1389	m³/h	1365	1412
Infiltratievoud bij 50 Pa	n_{50}	7.2	1/h	6.75	7.64
Effectieve lekoppervlakte	ELA_{10}	338	cm ²	325	350

Lineaire regressie

Determinatiecoëfficiënt - Onderdruk	r^2	1.00	-
Determinatiecoëfficiënt - Overdruk	r^2	-	-

C.S.T.C. W.T.C.B.	PMTI	
--	-------------	---

Vorbereiding van het gebouw

Buitendeuren en vensters gesloten.
Binnendeuren geopend.
Geen toegang naar de zolder.
Gasketel en ventilatie uitgeschakeld
Geen dampkap - Lamellenrooster op de gevel afgedicht met plakband.
Ventilatiekanaal naar buiten afgedicht met een ballon
Ventilatie-roosters in de vensters gesloten.
Stankafsluiter gevuld met water (keuken, WC, badkamer)

Reglementaire vereisten

Commentaren en opmerkingen

Het binnenvolume werd door de aanvrager berekend.
De infiltratievoud bij 50 Pa is dus gegeven ter indicatie.
De norm NBN EN ISO 9972:2015 vervangt de norm NBN EN 13829:2001 sinds oktober 2015.
Geen valide meting in overdruk was mogelijk (vermoedelijk door de lekken in de plankenvloer naar de zolder).

Lokalisatie van eventueel vastgestelde luchtlekken (niet gedekt door de BELAC accreditatie)

Lekken ter plaatse aan de aanvrager aangewezen
Bij overdruk, lekken vastgesteld in de plankenvloer naar de zolder.

